

THE LEGACY OF CHARLEMAGNE

Sicut enim ex diversis partibus et provinciis veniunt hospites, ita diversas linguas et consuetudines, diversaque documenta et arma secum ducunt, que omnia regna ornant et magnificent aulam et perterritant exterorum arrogantium. Nam unius lingue uniusque moris regnum imbecille et fragile est.

„Tak ako totiž z rozličných častí krajiny a provincií prichádzajú hostia, tak si so sebou prinášajú rozličné jazyky a zvyky, ako aj rozličné dokumenty a zbrane, čím každé kráľovstvo ozdobujú a dvor honosia a zaháňajú cudzie spupnosti. Pretože kráľovstvo jedného jazyka a jedného zvyku je slabé a krehké.“

Stephanus: Libellus de institutione morum 6, Scriptores rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum II
(preklad Peter Keresteš)

STREDNÉ SLOVENSKO V STREDOVEKU: VÝVOJ OSÍDLENIA REGIÓNU PRED UDELENÍM MESTSKÝCH PRIVILÉGIÍ MESTU ZVOLEN sympóziu

Miesto a čas konania:

Zvolen, Zvolenský zámok, Kráľovská sála, piatok 14.9.2018, 09:00 – 16:00

Organizátori podujatia:

Katedra archeológie FF, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre; Mesto Zvolen; Archeologický ústav SAV v Nitre; Slovenská národná galéria, pracovisko Zvolen

Program:

1. Úvod

09:00 – 09:20 Jana Maříková-Kubková: Kolébky evropské kultury

2. Definovanie územia, charakteristika osídlenia, etnicita, systém správy a riadenia, kontakty oblasti s územím ostatnej Európy

Okruh zameraný na centrá osídlenia regiónu od doby kamennej po dobu železnú, rímske importy a mince na Pohroní a Poiplí ako svedectvo kontaktov s antickým svetom, prehľad stavu bádania osídlenia územia stredného Slovenska v 9.-13. storočí.

09:20 – 09:40 Noémi Beljak Pažinová: Osídlenie Zvolenskej kotliny v praveku

09:40 – 10:00 Ján Beljak: Osídlenie Zvolenskej kotliny vo včasnej dobe dejinnej

Prestávka 10:00 – 10:20

2. Príchod kresťanstva, vznik cirkevnej organizácie

Okruh zameraný na príchod kresťanstva, vznik cirkevnej organizácie, zaniknuté sakrálne stavby; počiatky kláštorov, najstaršie kostoly v regióne a farskú organizáciu.

10:20 – 10:40 Henrieta Žažová: Podiel cirkevných inštitúcií na osídlení Hontianskej župy do roku 1301

3. Významné sídla a správne centrá

Okruh zameraný na správne centrá regiónu a významné sídla, úlohu opevnených areálov v sídelnej štruktúre stredného Slovenska; dejiny mesta Zvolen a Zvolenskej kotliny v 11. - 13. storočí.

10:40 – 11:00 Beljak, Ján – Ruttkay, Matej – Mácelová, Marta: Hradisko vo Zvolene – Môťovej vo svetle najnovších výskumov

11:00 – 11:20 Peter Šalkovský: Včasnostredoveké opevnené výšinné sídlo v Detve

11:20 – 11:40 Ján Beljak – Alena Bistáková – Samu Levente: Včasnostredoveká osada v Banskej Bystrici – Senici

11:40-12:00 Pavol Maliniak: Od opáta k igricovi. Obyvatelia hradu Zvolen v kultúrnom kontexte éry Arpádovcov

12:00 – 12:20 Radoslav Ragač: Mestské privilégia Zvolena

Obedňajšia prestávka 12:30 – 13:30

4. Cirkevná a rezidenčná architektúra, architektonická výzdoba, opevnenia

Okruh zameraný na stavebno-historický vývoj kráľovských rezidencií a cirkevnú architektúru v regióne, a pod.

13:30-13:50 Michal Šimkovic: Zvolenský zámok a jeho stavebné premeny

5. Diaľkový obchod a lokálna ekonomika

Okruh zameraný na výpoveď numizmatických prameňov, počiatky ťažby striebra v regióne, a pod.

13:50 – 14:10 Jozef Labuda: Stredoslovenský banský región v období vrcholného stredoveku

14:10 – 14:30 Kvietok, Martin – Petrík, Jozef: Doklady včasnostredovekej produkcie železa z Lučenca

14:30 – 14:50 Ján Hunka: Význam nálezov mincí z 13. – 14. storočia vo Zvolene a širšom okolí

Hlavná odborná prednáška:

15:00 – 16:00 Ján Beljak: Pustý hrad vo Zvolene – aktuálne výsledky archeologického výskumu

Časový limit pre prednášky je stanovený na 15 minút, 5 minút bude po každej prednáške venované otázkam, diskusií.

Projekt Stredné Slovensko v stredoveku. Vývoj osídlenia regiónu pred udelením mestských privilégii mestu Zvolen bolo podporené dotáciou Ministerstva kultúry SR v rámci grantovej schémy Obnovme si svoj dom, podprogram 1.3 (MK-2154/2018/1.3).

